

Gemeenschappelijke Agenda Hoger Onderwijs LSVb, ISO, VH en VSNU

Inleiding

In deze Gemeenschappelijke Agenda benadrukken de betrokken partijen, te weten de Landelijke Studentenvakbond (LSVb), het Interstedelijk Studentenoverleg (ISO), de Vereniging Hogescholen (VH) en de Vereniging van Universiteiten (VSNU) het belang van onderwijs van wereldformaat. Wij willen blijven inzetten op verbetering van de kwaliteit en toegankelijkheid van het Nederlandse hoger onderwijs.

Daarom delen wij in deze Gemeenschappelijke Agenda de volgende uitgangspunten:

- Wij zijn het aan studenten en docenten verschuldigd om de middelen vanuit het Studievoorschot - die vanaf 2018 beschikbaar komen - maximaal in te zetten voor de verbetering van de kwaliteit van het hoger onderwijs.
- Wij willen de ingezette koers van de Strategische Agenda vasthouden, met een inzet op nog meer aandacht voor persoonlijke en maatschappelijke vorming van studenten (ook in de context van meer aandacht voor internationalisering), meer nadruk op doorstroom in de onderwijsketen en een steviger inbedding van het hoger onderwijs in de omgeving.
- De gedeelde kernambities vertalen wij op lokaal niveau, in een dialoog tussen studenten, docenten, medezeggenschap, externe stakeholders en bestuurders, in concrete maatregelen en beleid. Zo ontstaat er een breed draagvlak voor de inzet van de middelen Studievoorschot.

Kernambities

Universiteiten en hogescholen hebben door het doen van voorinvesteringen al een impuls gegeven aan de kwaliteit van het hoger onderwijs. Wij willen met de inzet van de middelen Studievoorschot deze impuls continueren en verder uitbouwen. Om dit te realiseren zijn wij van mening dat de volgende kernambities de komende jaren centraal moeten staan:

1. Intensiever en kleinschalig onderwijs

De relatie tussen docenten en studenten is cruciaal voor goed onderwijs, daarom willen wij het contact tussen student en docent verder intensiveren. Dit kan bijvoorbeeld door in te zetten op kleinere onderwijsgroepen en community-vorming en door meer tijd vrij te maken voor persoonlijke feedback en individuele begeleiding. Om dit te bereiken is verdere uitbreiding van het aantal docenten per student noodzakelijk.

Door de inhoud van het onderwijs te koppelen aan maatschappelijke thema's en onderzoek, stimuleren we de nieuwsgierigheid van studenten en vergroten wij hun onderzoekend vermogen. Ook is verdere internationalisering van belang: door het stimuleren van de *international classroom* en uitwisselingen, bereiden wij studenten beter voor op een toekomst waarin samenwerken over grenzen aan de orde van de dag is.

2. Meer en betere begeleiding van studenten

Studeren moet je leren. Het is de verantwoordelijkheid van de universiteiten en hogescholen om alle studenten gelijke kansen te bieden, ongeacht achtergrond en herkomst. Niet alleen incidenteel, als het mis dreigt te gaan, maar proactief en structureel. Dit vereist intensieve begeleiding en ondersteuning door professioneel opgeleide tutoren, studieadviseurs, student-psychologen, student-decanen en studieloopbaanbegeleiders. Dat voorkomt problemen en zorgt ervoor dat alle studenten zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3. Inzet op talentontwikkeling: binnen en buiten de studie

Elke student heeft het recht om zijn of haar talenten te kunnen ontdekken en deze te ontwikkelen. Daarom willen de universiteiten en hogescholen extra investeren in talentprogramma's, bijvoorbeeld op het gebied van maatschappelijke betrokkenheid, ondernemerschap, kunst, excellentie en/of sport. Deze talentprogramma's bieden studenten de kans om hun talenten optimaal te ontplooiën, binnen en buiten de studie.

4. Passende en goede onderwijsfaciliteiten

Onderwijs van wereldformaat vindt plaats in een onderwijsomgeving van wereldformaat. Daarom is het van groot belang dat de studiefaciliteiten en –infrastructuur intensief en kleinschalig onderwijs bevorderen. Digitale bronnen moeten nog beter kunnen worden geïntegreerd in het onderwijsproces: studenten moeten de onderwijsomgeving, zowel fysiek als digitaal, optimaal kunnen benutten in hun studieproces. Kortom, de studiefaciliteiten – en infrastructuur moeten de eisen van het onderwijs van de toekomst kunnen bijhouden.

5. Verdere professionalisering docenten

Goede en betrokken docenten zijn de sleutel tot kwalitatief hoogwaardig onderwijs. Wij zetten in op verdere professionalisering van docenten. De eerste stap hierin is dat wij meer waardering voor de werkzaamheden van docenten hebben, bijvoorbeeld door in het wetenschappelijk onderwijs meer de nadruk te leggen op onderwijsprestaties in functioneringsgesprekken. Alleen zo kunnen docenten hun onderwijs meer als kerntaak zien. Docenten moeten op de hoogte kunnen blijven van de laatste inhoudelijke, didactische en digitale ontwikkelingen. Hierbij helpt het om het eigen onderwijsmateriaal te mogen delen en dat van anderen te kunnen benutten. We willen docenten meer mogelijkheden geven om zichzelf te ontwikkelen, bijvoorbeeld door docenten in het hoger beroepsonderwijs de kans te bieden om ook onderzoek te verrichten.

Lokale uitwerking op universiteiten en hogescholen

- Met het oog op het beschikbaar komen van de middelen Studievoorschot vanaf 2018 werken de universiteiten en hogescholen bovenstaande kernambities uit in concrete maatregelen. Dit doen zij in dialoog met studenten en docenten. De kernambities worden door de universiteiten en hogescholen in samenspraak met de centrale medezeggenschap bepaald en kunnen decentraal verder uitgewerkt worden.
- De aanwending van de middelen Studievoorschot valt onder de hoofdlijnen van de begroting, waarop de medezeggenschapsraad instemmingsrecht heeft.
- De universiteiten en hogescholen verantwoorden zich over de besteding van de middelen Studievoorschot - en het verloop van het overleg daarover met de medezeggenschap - op transparante wijze in het jaarverslag.
- De centrale medezeggenschap krijgt de gelegenheid om zelfstandig te rapporteren over de besteding van de middelen. In overleg met de decentrale raden schrijft zij een verslag aan de Raad van Toezicht over het proces en de resultaten van de bestedingen. Dit verslag wordt online gepubliceerd met het jaarverslag en is zodoende vrij toegankelijk voor alle geïnteresseerden, zoals studentenvertegenwoordigers en de koepels van universiteiten en hogescholen.
- Zo wordt gewaarborgd dat studenten werkelijk kunnen meebeslissen over de aanwending van de middelen Studievoorschot, en dat er op centraal en decentraal niveau afspraken worden gemaakt over de kwaliteit van het onderwijs.

Jarmo Berkhout, *LSVb*

Jan Sinnige, *ISO*

Thom de Graaf, *Vereniging Hogescholen*

Karl Dittrich, *VSNU*